

ରୋଧନୀକ ପ୍ରହାର୍ୟକ କବିତାରୁଥିରେ ଯାଇଲେ

On pretext of chemical attack

එක්සත් ජනපදය සිරියාවට එරෙහි ප්‍රභාරය සුදානම් කරයි

US prepares military assault on Syria

බැර ගේ විසිනි
2013 අගෝස්තු 24

21 දා සිදු කළ බවට වෝදනා කරන රසායනික අව්‍යාපකය ව්‍යාපෘති ප්‍රභාරය ව්‍යාපෘති ප්‍රභාරයක් ලෙස යොදා ගනිමින්, ඇමරිකානු හා එහි අනුවර හමුදා යොදවා විවෘත ප්‍රභාරයක් සිරියාවට එල්ල කිරීමේ විකල්පයන් ගනනාවක් දැනට සැලිකිල්ලට භාජනය කෙරෙමින් පවතින අතර, ඒ පිළිබඳ දෙල සටහන් එක්සත් ජනපද නිලධාරීන් විසින් ප්‍රකාශයට පත්කොට ඇති. පියවරෙන් පියවර උත්සන්න කෙරෙනු යුද්‍යම සූදානම්වීම් විෂ්ටිත පෙන්වුම් කෙරෙන්නේ 21දා සිදුවීම් මැයි 2 පෙරදිග තවත් එක් නව යටත්විෂ්ටතවාදී යුද්ධීයක් සාධාරණිකරනය කිරීම සඳහා වූ ප්‍රකේරණයක කොටසක් බවයි.

සිරියානු ජනාධිපති බැංක් අල් අසාද්ගේ රජය පෙරලා දැමීමේ යුද්ධයේදී විවෘත එක්සත් ජනපද මැදිහත්වීමක තර්ජනය වර්ධනය වෙමින් ඇති අයුරු 23දා සීඩන්ලන් සමග පැවැති සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී ජනාධිපති ඔබාමා අවධාරණය කළේය. එක්සත් ජනපදය මෙහයෙවතු ලබන ප්‍රභාරයකට ජාත්‍යන්තර සහයෝගය පෙළ ගේවා ගැනීමේ සහ ඒව යම් ආකාරයක නිත්‍යානුකූලත්වයක ආවර්තනය ලබා ගැනීමේ තැකක තමා නිරත වී සිටින බව දන්වා සිටීමට ඔබාමා මෙම සාකච්ඡාව උපයෝගී කොට ගත්තේය.

ନିଲିଯେବୁକ୍ ପଦିମିଚ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଶିକ୍ଷୁରୀଧା ମୁଲ୍ ପିତ୍ରରେ
ଲିପିଯକିନ୍ ଲାଗନ୍ କଲେ, ଗୈନୀମର ତୁବି ଆଜି ଯୁଦ୍ଧମଧ୍ୟ
ପିଲାରସନ୍ହି କେବୁଳିପନକ୍ ଲିଲିଯେଲ କର ଗୈନୀମ ଜଦ୍ବା
ପେନ୍ଦରଗନ୍ଦେ, ରାତ୍ରି ଦେଖାରକମେନ୍ଦ୍ରିୟରେ ହା ରହଛ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଶେଷନ୍ହିଜିଲ ଶେଷତ୍ରେ ନିଲଦାରିନ୍ ଦିଲ ମନ୍ଦିର ନିଲଦାରିନ୍
ଜମଗ 22ଦା ପାଇ ତୁନ ହମାରକ ରଙ୍ଗରୀମକ୍ ପାଇଁତେବୁ ବେଦି.
ନମ ହେଲି ନୋକଳ ନିଲଦାରିନ୍ ଲପ୍ତା ଧକ୍କାମିନ୍ ତାମ ଲିପି
ଜଦ୍ବାନ୍ କଲେ, ତୁଦିର ଦିନବଲ୍ଲଦ୍ଵୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କନ୍ ତନପଦ୍ୟ ବିଵାହ
ହମ୍ମଦା କ୍ରିୟା ମାରଗ୍ୟକ୍ ଦିଯନ୍ କଲ ଯୁଦ୍ଧ ଯନ୍ତର
ଜମିନ୍ହିଦେଇନ୍ ପାଇଁତି ଅଭ୍ୟନ୍ତର ମନ୍ତ୍ରମତ୍ତବୀନ୍ତରରଲ
ଲେନଙ୍କମି ମଧ୍ୟରେ କ୍ରିଏଟ ତୀରନ୍ୟକର ନୋ ଥିଲିନ୍ତା ବେଦି.

වයිම්ඩ් පුවත්පත වාර්තා කළ පරිදි සාකච්ඡා කෙරුණු යුදමය විකල්ප ගනනාවකි. ඒවා, දැනට මධ්‍යධරනී මුහුදේ යොදවා ඇති එක්සත් ජනපද නොකාවන්හි සිට ක්‍රිස් මිසයිල ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ පටන් හමුදා මෙන්ම සිවිල් ඉලක්ක ද එල්ල කොට ගත් පුරුන පරිමාන ගුවන් යුද්ධයක් දක්වා වූ පරාසයකට ඇතුළත් වේ. පුවත්පතේ ඒ පිළිබඳව වාර්තා කොට තිබුනේ මෙසේයා: "මෙකි ඉලක්කයන්ට, රසායනික අව් හෝ ස්නායු පද්ධතියට බලපෑම් කරන

වායු (නරවි ගැස්) ගුවන්ගත කරන මිසයිල හෝ කාලතුවක්කා බතරෙයි ද, එමෙන්ම, සන්නිවේදන හා ආධාරක පහසුකම් මධ්‍යස්ථාන ද ඇතුළත් විය හැකිය. නිලධාරීන් පැවසු පරිදි, අසාද් රජයේ බලයෙහි සංකේත - එනම්, මූලස්ථාන හා රජයේ කාර්යාල - ද යෝජිත ඉලක්කයන්ට ඇතුළත් ය.”

වෛල් ස්වරිති ජර්නලය ද මුල් පිටුවේ ලිපියක් පළ කරමින් වාර්තා කළේ, “ඡනාධිපති බරක් ඔබාමා ක්‍රියාත්මක වීමට කිරනය කළහාත් ක්‍රියාවට ලිම සඳහා සකසන ලද සැලැස්මක කොටසක් ලෙස...” පෙන්වගනය 22දා “සිරියානු රාජ්‍ය හා හමුදා මධ්‍යස්ථාන වෙත එල්ල කිරීමට ඉඩ ඇති ගුවන් ප්‍රහාර සඳහා ඉලක්ක ලැයිස්තු යාවත්කාල කරමින් සිටි” බවයි.

පුවත්පත වැඩි දුරටත් මෙසේ සඳහන් කළේය: “පුද ප්‍රයත්නයෙහිලා සිරියානු රූපයට තීරනාත්මක ලෙස වැදගත් වන රාජ්‍ය කටයුතු ඉලක්ක කෙරෙන පරිදි ‘රාජ්‍ය තත්ත්වය ඉලක්ක වලට ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ ඉඩකඩ ද එක්සත් ජනපද හමුදාව තමන්ට ඇති විකල්ප අතරෙහි ලා සලකයි. රට අමතරව, නියෝග දීමේ හා පාලක පහසුකම්වල සිට යුද පෙරමුනේ කාලනුවක්ක බිතරාය දක්වා ම, විෂ වායු ප්‍රහාර සඳහා සැපුව ම ගොදා ගැනෙන හේ ඒවා සඳහා පහසුකම් සපයන සිරියානු යුදමය ‘විසරණ හැකියාවන් හා පද්ධති වලට පහර දීම් ද එම විකල්පවලට ඇතුළත් වෙතැයි නිලධාරීන පැවසන්.”

වාර්තා වී ඇති පරිදි, මේ වසරේ රේඛායලය සිරියානු ඉලක්කවලට එල්ල කළ මිසයිල ප්‍රහාර වැනි පිටත සිට එල්ල කෙරෙන ‘ස්ටූන්ච් ඕන්’ ප්‍රහාර ද කෙටුම්පත් කොට ඇති සෙසු විකල්ප අතරට ඇතුළත් වේ. එම විකල්පයට අනුව ප්‍රහාර සඳහා එක්සත් ජනපද ගුවන් යානා සිරියානු ගුවන් සිමාවට යැවීම අවශ්‍ය තොවන ඇත.

‘මෙම විකල්ප භූම්දා නිලධාරීන් විසින් වඩාත් සියලුම සකස් කෙරෙමින් පවතිනැයි පර්නලය වාර්තා කළේය. ‘එච්ටරි, අසාද් මහතාගේ බල ඇති රසායනික ප්‍රහාර එල්ල කළ බව සනාථ වුවහොත් හා ඔබාමා මහතා රට බලය යොදා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ මග තෝරා ගතහොත්, කෙටි නියෝගයක් මගින් ක්‍රියාත්මක වීමට ඔබාමා මහතාට අවකාශ සැලසේයි.’

ଶୀଘ୍ରତା ପରିମାଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏହା କାହାର ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ ।

වෝදනා නැගීමට ද, අධිරාජුවාදින් විසින් මෙහෙයවනු ලැබ දැනටමත් එම රට වනසාලමින් දිග හැරෙන තිකායවාදී යුද්ධය උත්සන්න කිරීම යුක්තිපුක්ත කිරීමට ද එක්සත් ජනපද ආන්ත්‍රික හා මාධ්‍ය විසින් දියත් කොට ඇති ප්‍රවාරක ව්‍යාපාරයක් මධ්‍යයේ ය.

මෙකි රසායනික ප්‍රහාරයෙන් සිදු වූවා යයි කියන මරන සංඛ්‍යාව 130 සිට 2,000 දක්වා පුළුල් ව වෙනස් වන අතර එය මුළුමත්න් ම ලබා ගෙන ඇත්තේ විපක්ෂ මිලිෂියාවන් හා ඔවුන්ට සහයෝගය දක්වන තිලධාරීන් හෝ කන්ඩායම් වෙතිනි. තමන් මීට කවර හෝ ආකාරයින් සම්බන්ධ වී ඇතැයි නැගෙන වෝදනා සිරියානු ආන්ත්‍රික විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. අසාදු ජනත්‍යය රට සම්බන්ධ යයි වෝදනා කිරීමට කිසිදු සාක්ෂියක් ඉදිරිපත් කෙරී නැත.

එ හැරත්, එවන් ප්‍රහාරයක් මේ මොහොතේ එල්ල කිරීමෙන් සිරියානු රජයට ලැබෙන එල ප්‍රයෝගනය කුමක්දැයි පැහැදිලි කිරීමට කිසිදු එක්සත් ජනපද, ප්‍රතිස හෝ ත්‍රිතාන්‍ය තිලධාරියෙකු හෝ මාධ්‍ය ව්‍යාරකකයෙකු සමත් වී නැත. මැත සතිවල දී සිරියානු රජය, අල් කයිඩාවට සම්බන්ධ අල් තුෂරාව ද ඇතුළත් එක්සත් ජනපද සහාය ලබන එක්සත්ත මිලිටරි ජ්‍යන්ටාව සිදු කරන සම්ඟ සාතන පිලිබඳ ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහෙන සාක්ෂිවලින් මහජන අවධානය ඉවතට හැරවීමයි. එක්සත්ත විල් විරෝධතාකරුවන් සාතනය කරනු ලැබේ ගැනීමෙන් ගලවා ගැනීමට එක්සත් ජනපදය හමුදා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු යැයි ඉල්ලා සිරින එකුද එක්සත් ජනපද තිලධාරියෙක් හෝ එකුද මාධ්‍ය තිවස්නයක් නොවීම මගින් පුද්ගලය කෙරෙන්නේ “මානව අයිතින්” සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ එක්සත් ජනපද අධිරාජුය විසින් අනුයනු ලබන දෙවිඩි පිලිවෙකයි. එකුද දේ අභාල වන්නේ එක්සත් ජනපදයට පිටු දැකීමට අවශ්‍ය රාජ්‍යයන්ට විනා ඔවුන් සහාය දෙන රාජ්‍යයන්ට නො වේ.

තව ද, එක්ත රසායනික ප්‍රහාරය සිදු වූයේ ඉහත සිදු කළයි වෝදනා කෙරුනු රසායනික ප්‍රහාර පිලිබඳව පරික්ෂා කිරීමට සිරියාවේ ඇරුපුම සිට එක්සත් ජාතින්ගේ පරික්ෂන කන්ඩායම පැමිනීමෙන් දින කිහිපයක් ගතවූ පසුවය. එක්සත් ජාතින්ගේ පරික්ෂන කන්ඩායම නැවති සිරින අගනුවරින් සැතපුම් කිහිපයක් පමනක් දුරින් පිහිටි මධ්‍යස්ථානයකට රසායනික ප්‍රහාරයක් සිදු කිරීමට සිරියානු රජය කටයුතු කරනු ඇත්තේ මන්ද?

අනෙක් අතට, අගනුවර ආසන්නයේ රදී සිරින ස්ථානවලින් පලවා හැරීමට මුහුන දී සිරින හා පාදේකිය කුරුදී මිලිෂියාවන් සමග උගු සටනක සිර වී සිරින තිකියා “කැරලිකරුවන්” ට ප්‍රශ්නේපකරනයක් සිදු කිරීමට කොතෙකුත් හේතුන් තිබෙන්නට ඇත. සිය ප්‍රතිගාමී වැඩ පිලිවෙලට අනුග්‍රහ දක්වනු වස් යුතිම් ගනනින් හෝ, සිය ගනනින් පවා සිවිල් වැසියන් මරා දැමීමට අල් තුෂරාවේ අල් ක්වේදා බෙලි කපන්නොේ විශාරද හැකියාවකින් යුත්තයය.

තමන් සතුව රසායනික අවි ඇති බවත්, ඒවා හාවිතා කිරීමට තමන් සූදානම් බවත් විපක්ෂ මිලිෂියාවේ ප්‍රරසාරම දොඩා ඇත. ස්නෑයු පද්ධතියට බල පැ හැකි සැරින් වායුව සමග සිරියානු “කැරලිකරුවෙක්” අත්ංගවට ගත් ප්‍රවතක් පසුගිය මැයි මාසයේ තර්කි මාධ්‍ය වාර්තා කළේය. තව ද මැයි මාසයේ දී එක්සත් ජාතින්ගේ තිලධාරිකාලා බෙල් පොන්ටේ වාර්තා කළේ බටහිර සහාය ලබන බල ඇති සැරින් හාවිතා කොට ඇති බවට “බලගතු හා ප්‍රත්තක්ෂ” සාක්ෂි පැවැති බවයි.

මේ කරුනු සරලව ම නොතකා හරිමින්, සිරියානු රජය රසායනික අවි හාවිතා කොට ඇතැයි එක්සත් ජනපදය තිගමනය කොට ඇති බව ජුනියෝ එක්සත් ජාතින්ගේ සාක්ෂිය නිර්මානය කිරීම සඳහා සැලසුම් කළ එකක් බව පෙනී යයි. අසාදු රජය පිලිබඳව සඳහන් කරමින් ඔබා ප්‍රකාශ කළේ, “මුවන්ගේ ඉහත ඉතිහාසය

එක්සත් ජනපදය විවෘතව ම රැනියා “කැරලිකරුවන්” සහන්තදැ කරන බව නිවේදනය කිරීමට ආවරණයක් ලෙස මෙය යොදා ගැනීනි.

සිරියානු යුද තත්ත්වය උත්සන්න වීම එක්සත් ජනපදයට බොහෝ වාසී සලසතැයි කරක ඉදිරිපත් වෙයි. අරාබිකරයේ ඉරානයට සිටින එකම සාගය වන අසාදු රජය පෙරලා දමා වෙහෙරානයට එරහි එක්සත් ජනපද මෙහෙයුවෙමෙන් යුත් යුද්ධයකට සිය අත්සන තබන රැකඩ රෙයක් බලයේ සිහිවුම්ම ඔවුන් ගෙන යන ජවයන් පිරිහි ගිය යුද්ධය ගොඩ ගැනීමට එමගින් පොට පැදෙනු ඇත. බිනිජ තෙල් විලින් පොහොසත් මැද පෙරදිග තුල, අනහිතෝගී එක්සත් ජනපද ආධිපත්‍යය පිහිවුම්ම දැරෙන ප්‍රයන්තයට ඉරාන රජය බාධකයකැයි වොළින්ටනය සලකයි.

මානව අයිතින් පිලිබඳවත්, සිවිල් ජනය සූරකීම පිලිබඳවත් කෙරෙන කුහක තකතිරු කතා පසුපස ඇති සැබැ ගනන් බැලැම් එකඟ ය. සිරියාවේ තත්ත්වය උත්සන්න වීමේ තවත් වාසියක් වන්නේ, එක්සත් ජනපදයේ සහය ලබන එක්සත්ත මිලිටරි ජ්‍යන්ටාව සිදු කරන සම්ඟ සාතන පිලිබඳ ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහෙන සාක්ෂිවලින් මහජන අවධානය ඉවතට හැරවීමයි. එක්සත්ත විල් විරෝධතාකරුවන් සාතනය කරනු ලැබේ ගැනීමෙන් ගලවා ගැනීමට එක්සත් ජනපදය හමුදා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු යැයි ඉල්ලා සිරින එකුද එක්සත් ජනපද තිලධාරියෙක් හෝ එකුද මාධ්‍ය තිවස්නයක් නොවීම මගින් පුද්ගලය කෙරෙන්නේ “මානව අයිතින්” සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ එක්සත් ජනපද අධිරාජුය විසින් අනුයනු ලබන දෙවිඩි පිලිවෙකයි. එකුද දේ අභාල වන්නේ එක්සත් ජනපදයට පිටු දැකීමට අවශ්‍ය රාජ්‍යයන්ට විනා ඔවුන් සහාය දෙන රාජ්‍යයන්ට නො වේ.

චැමස්ස් තැන්ත් තැනරයෙන් පිටත සිදු වූ මරන අසාදු රජයේ “වැඩකැයි ඔප්පු වූවහාත්, තමන් මෙතෙක් ප්‍රතිවාර දක්වා ඇති ආකාරයට වඩා බෙහෙවින් ආක්මනයිලී ආකාරයින් ප්‍රතිවාර දැකීම්ම නිසැකව ම පාහේ එක්සත් ජනපදයට හා අනෙකුත් ප්‍රමුඛ බලවතුන්ට සිදුවනු ඇතැ” සිකතුවැකියක් ලියමින් නිවියෝර්ක් වයිමිස් ප්‍රවත්පත සිකුරාදා සිරියාවේ යුද ප්‍රයන්තය උත්සන්න කිරීම සඳහා වන මාධ්‍ය උද්දෙස්ෂනයට එකුවුයේ ය.

සීඩ්න්ඩ්න් සේවය සමග 22දා පවත්වන ලදව සිකුරාදා විකාශනය කෙරුනු සම්බුද්ධ සාකච්ඡාවක ද ඔබාමා, සිදු වී යැයි කියන රසායනික ප්‍රහාරය හඳුන්වා දුන්නේ, “ගැමුරු සැලැකිල්ලකට පාත්‍ර විය යුතු විකාල සිදුවුමක්” ලෙස ය. ප්‍රහාරය එල්ල වී යැයි වාර්තා වී ඇති ප්‍රදේශයට සිවිසීමට සිරියානු රජය එක්සත් ජාතින්ගේ පරික්ෂන කන්ඩායමට ක්ෂේමිකව අවකාශ සැලසිය යුතුය යන, විතාන් හා ප්‍රන්ස එක්සත් ජනපද අනුවරයන් විසින් ද එක්සත් ජාතින්ගේ මහ ලේකම් බැන් කි මුන් විසින් ද අනුයනු ලැබූ වොළින්ටනයේ ඉල්ලීම ඔහු අවධාරනය කළේය.

නැගෙනහිර සව්වටා ප්‍රදේශය තවමත් අල් තුෂරාව විසින් පාලනය කෙරෙන බව නොතකා හරිමින් ඉදිරිපත් කෙරෙන මේ ඉල්ලීම ඔහුදා ක්‍රියාමාර්ග උත්සන්න කිරීම සඳහා ව්‍යාපාර ආවරණයක් නිර්මානය කිරීම සඳහා සැලසුම් කළ එකක් බව පෙනී යයි. අසාදු රජය පිලිබඳව සඳහන් කරමින් ඔබාමා ප්‍රකාශ කළේ, “මුවන්ගේ ඉහත ඉතිහාසය

గැන දත්තා අපි ඔවුන්ගේ සහයෝගය අපේක්ෂා නොකරන්නෙමු”, යනුවෙනි.

සිය ප්‍රධානතම ජාත්‍යන්තර අනුවරයා වන රුසියාව විසින් ස්ථීර කොට ඇති මෙම ඉල්ලීමට බැමස්කසය එකත වේ දැයි යන්න අනාගතයේ දී දැක ගත හැකි වනු ඇත. ඇශ්‍රේගතිස්ථානයේ සිට ඉරාකය ද ඉරාකයේ සිට ලිඛියාව ද දක්වා වූ සැම ආක්‍රමණික අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයක දී ම සම්බාධක පනවමින් හා ආක්‍රමණවලට සහභාගී වෙමින් එක්සන් ජාතින් ඉවු කළ කාරය භාරය සැලැකිල්ලට ගත් කළ, තමන් උගුලකට කොටු කර ගනිතැයි ඩිය වීමට අසාද්‍ය කොනෙක්ත් හොඳ හේතු පවතී.

යම් ප්‍රමානයකට ප්‍රවේෂමිකාරී විය යුතුයැයි තරක කරමින් ම ඔබාමා, විවාත එක්සන් ජනපද හමුදා මැදිහත්වීමකට පොට පාදා ගැනීමේ උපායික සැලැස්ම කෙටුවීම්පත් කිරීමට පෙරට ආවේ මෙසේ පවසමිනි: “අනෙක් අතට, එය එක්සන් ජනපදයේ ඇතැම් අති මූලික ජාතික උත්සුකයන්ට බලපායි. සමුහ විනාකය අවශ්‍ය ප්‍රග්‍රහණය නොවන බවට වග බලා ගැනීමට මෙන්ම කළාපයේ අපගේ හැඳුව් කරුවන්, අප පදනම් වී ඇති මූලස්ථාන රැක ගැනීමට ඇති අවශ්‍යතාවයෙන් ද එම බලපැම පැන නැගී.

එක්සන් ජනපදයේ මෙහෙයුමේන් සිරියාවට එළුල කෙරෙන ප්‍රහාරයක් පසුපස වොෂන්ටනයේ යුරෝපීය හා මැද පෙරදිග එහි අනුවරයන්ගේ සහාය ගොනු කර ගැනීමට ඇති සිය කැමැත්ත වැඩිදුරටත් ඇගුවු ඔහු එඩු වියවරක් සඳහා තෙතික ආවරණයක් සපයා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳව ද සැලකිල්ල යොමු කළේය. “එක්සන් ජනපදය, එක්සන් ජාතින්ගේ වරමකින් තොරව හා ඉදිරිපත් කළ හැකි පැහැදිලි සාක්ෂිවලින් තොරව වෙනත් රටකට පහර දීමට පටන් ගතහාත්, ජාත්‍යන්තර නීතිය රට සහාය දේ ද හා එවැන්නක් ක්‍රියාවට ලිම්ට අවශ්‍ය කෙරෙන සහාය අප සතු ද යන ආකාරයේ ප්‍රශ්න මතු වෙතැයි” සි ඔහු පැවසිය.

මේ අතර සිකුරාදා, ඇමෙරිකාව හා ම්‍රිතාන්‍යය යන දෙරටහිම නිලධාරීන් යුද්ධයේ හේරි වාදනය තිබු කළහ. 21දා එළුල කළ යයි කියන ප්‍රහාරයට පෙර සිරියානු රසායනික අවශ්‍ය පිහිටුවා ඇති ස්ථානයන් හි ක්‍රියාකාරීත්වයන් එක්සන් ජනපද රහස් තොරතුරු අංශ විසින් අනාවරණය කර ගනු ලැබ ඇතැයි ඔබාමා පාලනයේ නිලධාරීන් පැවසුහ. නම හෙළි තොකල නිලධාරීන් පැවසුවේ එක්සන් ජනපද රහස් තොරතුරු අංශ “සිරියාව සැබැවීන් ම රසායනික අවශ්‍ය හාවිතා කළේය යන නිගමනයට දැන් එලැඹුම්න් සිරින” බව පවසයි.

ම්‍රිතාන්‍ය විදේශ ලේකම් විශ්‍යම් හේග් රුපවාහිනීයන් ප්‍රකාශයක් කරමින් කියා සිරියේ, ප්‍රහාරයට සිරියානු විපක්ෂය වෙත වගකීම පැවතීමට ඇති ඉඩකඩ් “අතිය කුඩා” බවයි. “මෙය අසාද් රජය විසින් මහා පරිමානයන් එළුල කළ රසායනික ප්‍රහාරයකැයි අපි විශ්වාස කරමු” යැයි පැවසු ඔහු, “අනාගත ක්‍රියාමාර්ගයන් නිශ්චය කර ගැනීමහි ලා අපි කවර හෝ විකල්පයක් වුව අත්හැර නොදුමන්නෙමු” යැයි ද පැවසිය.

වෝදනා කෙරෙන රසායනික ප්‍රහාරය විපක්ෂයයේ ප්‍රකේරකාරී ක්‍රියාවකැයි රුසියානු නිලධාරීන් දිගටම කියා සිටිති. ලෙබනනයේ රුසියානු තානාපති ඇලෙක්සැන්චර

සැසිප්‍රිකින් උපුටා දැක්වූ සිරියානු සානා ප්‍රවාත්ති සේවය වාර්තා කළේ, “ඉරාකයේ දී සිදු කළ පරිදි, රසායනික අව්‍යාපිත කාරනය අනෙකුත් අරමුණු වෙනුවෙන් ගො කැ යුතු නැතැයි සිහිපත් කර දීමට මම කැමැත්තේම්.” යනුවෙනි.

රුසියානු විදේශ අමාත්‍යාංශය මෙසේ නිවේදනය කළේය: “මම සාපරාධී ක්‍රියාව පැහැදිලිව ම ප්‍රකේරකරනයක් බවට වඩ වඩාත් අලුත් සාක්ෂි මතු වීමට පටන් ගෙන ඇතැ... රාජ්‍ය හමුදාවලට එරෙහිව වෝදනා නගමින් සිද්ධිය පිළිබඳව පල කළ ප්‍රවාත්ති, එළුල කළේ වෝදනා නැගෙන ප්‍රහාරයට පැය ගනනකට කිලින්ම පළව තිබුණු අතර විශ්ෂයෙන් ම අන්තර්ජාලයේ, සංසරනය වෙමින් පැවතුනි. ඒ අනුව, මෙය කිලින් සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාවකි.”

කවර හෝ විවාත එක්සන් ජනපද හමුදා ප්‍රහාරයකට පෙර වුව, සිරියානු යුද්ධය තුළ එරට සහභාගීත්වය ඉහළ යමින් තිබේ. යුරෝපනිවිස් බොට් කොම් වෙබ් අඩවිය 21දා, වෙන් වෙන් ප්‍රන්ස හා රේස්රායල වාර්තා උපුටා දක්වමින් වාර්තා කළේ ජෝර්දාන, රේස්රායල හා ඇමරිකානු කොම්න්බේෂ හටයන්, තමන් විසින් පුහුණු කෙරුණු සිය ගනනක් සිරියානු කැරලිකරුවන් පෙරටු කොට ගෙන බැමස්කස නගරය කරා ඇදෙන බවයි. “300ක ගෙන පමන සැදුම් ලත් බල ඇතියක් අගේස්තු 17වන දා ද, යලි දෙවන බල ඇතියක් 19 වෙන් දා ද ජෝර්දානයේ සිට සිරියානු දේශයීමාව තරනය කළ බවට වාර්තාවලින් කියැවෙන” බව වෙබ් අඩවිය වාර්තා කළේය.

එය වැඩි දුරටත් මෙසේ පැවසිය: “මෙය - එනම්, සිරියානු තිදිහස් හමුදාවේ කොර් ගැනුණු සාමාජිකයන් පුහුණු කොට ඔවුන් ක්ෂේත්‍රයේ දී මෙහෙයුම් - එක්සන් ජනපද මූලෝපායයේ ප්‍රථම අදියර වෙතැයි විශ්ශේෂකයෙය් පවසනි. එමගින් ජෝර්දාන - රේස්රායල දේශ සීමාව ඔස්සේ දක්ෂින ස්වාරක්ෂක කළාපයක් නිමවා ගත් කළ කැරලි හමුදා ඒ තුළ පුහුණු කොට කළදුටුරුගත කළ හැකිවනු ඇති.”

එක්සන් ජනපදය විසින් උඩගෙඩි දෙන හා සහාය දෙන සිරියාවේ නිකායවාදී සිවිල් යුද්ධය, සමස්ක කළාපය පුරා ම නිකායවාදී ගැවුම්වලට තෙල් ඉසිමින් දීග හැරෙසි. සිකුරාදා උතුරු ලෙබනනයේ විපොලි තරනය තුළ පුපුරා හිය කාස බොම්බ දෙකකින් 42 දෙනෙකු මිය හිය අතර, තවත් සිය ගනනක් තුවාල ලදහ. ලෙබනනයේ හියයිටි වරැන්ගේ බලපැමට නතු හිස්බුල්ලා ව්‍යාපාරයට එරෙහිව එළුල වූ බොම්බ ප්‍රහාර මාලාවකට පසු සිදු කෙරුණු මෙම බොම්බ ප්‍රහාරයට ඉලක්ක වුයේ සුන්නි ජනයා ය.

මෙක්සන් ජනපදය විසින් උඩගෙඩි දෙන හා සහාය දෙන සිරියාවේ නිකායවාදී සිවිල් යුද්ධය, සමස්ක කළාපය පුරා ම නිකායවාදී ගැවුම්වලට තෙල් ඉසිමින් දීග හැරෙසි. සිකුරාදා උතුරු ලෙබනනයේ විපොලි තරනය තුළ පුපුරා හිය කාස බොම්බ දෙකකින් 42 දෙනෙකු මිය හිය අතර, තවත් සිය ගනනක් තුවාල ලදහ. ලෙබනනයේ හියයිටි වරැන්ගේ බලපැමට නතු හිස්බුල්ලා ව්‍යාපාරයට එරෙහිව එළුල වූ බොම්බ ප්‍රහාර මාලාවකට පසු සිදු කෙරුණු මෙම බොම්බ ප්‍රහාරයට ඉලක්ක වුයේ සුන්නි ජනයා ය.

මෙට අමතරව, රේස්රායල යුද ගුවන් යානාවේ 23දා බේරුවි හා සිඛාන් අතර රේනියා “තුස්ත කළදුටුරකට” ප්‍රහර යුත්තා. මෙය 2006 දී රේස්රායලය දකුණු ලෙබනනය ආක්‍රමණය කිරීමෙන් පසු එළුල කළ ප්‍රථම ගුවන් ප්‍රහාරයි.

අසාද් රජයට එරෙහිව කුද ගසීන් පවතින ප්‍රකේරකරනයන් හා යුද සුදානම්වීම් මැද පෙරදිග පුරා වඩාත් ප්‍රශ්න් හා වඩාත් යුද්ධයක් - එක්සන් ජනපදය, රුසියාව හා වීනය සමග සාපු ගැවුමකට එලඹිව හැකි යුද්ධයක් - මූදා හැරීමේ තර්ජනය ඉස්මෙන්තට ගෙන එයි.